

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการในการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนา

เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2551 จำนวน 133 คน และ ครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2551 จำนวน 189 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากกลุ่มประชากร โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

- 1.2.1 แบ่งกลุ่มย่อยตามพื้นที่หรืออำเภอ ขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.2.2 เมื่อได้จำนวนของประชากรแล้ว ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น
- 1.2.3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p.608) โดยได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
- 1.2.3.1 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก จำนวน 99 คน
- 1.2.3.2 ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอชายแดนจังหวัดตาก จำนวน 126 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2551 โดยแบ่งตามขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

อำเภอ	ประชากร							
	จำนวนหัวหน้าศูนย์				จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก			
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม
อำเภอแม่สอด	6	9	25	37	40	14	30	84
อำเภอแม่ระมาด	1	8	11	20	5	8	9	22
อำเภอท่าสองยาง	-	8	22	30	-	13	12	25
อำเภอพบพระ	3	9	5	17	4	24	4	32
อำเภออุ้มผาง	1	5	23	29	3	11	12	26
รวม	11	36	86	133	52	70	67	189

ที่มา : (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก, 2551)

ตารางที่ 2 แสดงกลุ่มตัวอย่าง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง							
	จำนวนหัวหน้าศูนย์				จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก			
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม
อำเภอแม่สอด	4	4	20	28	30	10	20	60
อำเภอแม่ระมาด	1	5	8	14	3	5	6	14
อำเภอท่าสองยาง	-	5	18	23	-	10	7	17
อำเภอพบพระ	2	6	3	11	2	12	2	16
อำเภออุ้มผาง	1	3	19	23	2	8	9	19
รวม	8	23	68	99	37	45	44	126

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก สอบถามใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลพัฒนาการ และ 5) ด้านการนิเทศภายใน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก สอบถามใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลพัฒนาการ และ 5) ด้านการนิเทศภายใน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายความว่า มีปัญหาในระดับมากที่สุด

4 หมายความว่า มีปัญหาในระดับมาก

3 หมายความว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง

2 หมายความว่า มีปัญหาในระดับน้อย

1 หมายความว่า มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตและแนวทางการออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลมาพัฒนา และใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2 . สร้างแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

3. นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบเนื้อหา เพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 นายไพรัตน์ น้อยหอม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลเมืองแม่สอด สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2 อาจารย์สุรัชย์ โภคิยกุล อาจารย์ผู้สอน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.3 อาจารย์อรรวรรณ สุ่มประดิษฐ์ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.4 ดร.ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

3.5 นางกันยารัตน์ บุญมาลีรัตน์ ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

4. นำ แบบสอบถามที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกข้อที่ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 แล้วจึงนำแบบสอบถามเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง อำเภอเมือง จังหวัดตาก จำนวน 30 คน (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.92

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหัวหน้าส่วน / กอง ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้และรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตัวเอง และบางส่วนจัดส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้แนบซองพร้อมแสตมป์ และเขียนชื่อที่อยู่ผู้ส่ง

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบ ความสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตากใน 5 ด้าน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 111)

4.51	– 5.00	หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
3.51	– 4.50	หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับมาก
2.51	– 3.50	หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.51	– 2.50	หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับน้อย
1.00	– 1.50	หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

4.3 แบบสอบถาม ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตากใน 5 ด้าน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 111)

4.51	– 5.00	หมายความว่า มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.51	– 4.50	หมายความว่า มีปัญหาในระดับมาก
2.51	– 3.50	หมายความว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.51	– 2.50	หมายความว่า มีปัญหาในระดับน้อย
1.00	– 1.50	หมายความว่า มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แหล่งให้ข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงาน วิชาการ จำนวน 17 คน ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

- 1.1 เป็นศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิชาการกองการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.2 เป็นผู้อำนวยการกองการศึกษา/นักบริหารการศึกษา และเป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 1.3 เป็นครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการ และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบด้านวิชาการ ระดับปฐมวัย และเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสัมภาษณ์ซึ่งได้จากการนำผลวิจัยในขั้นตอนที่ 1 โดยนำข้อที่มีการปฏิบัติ น้อยและน้อยที่สุด มีปัญหาและมากที่สุด มากำหนดเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยครอบคลุมเนื้อหางานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางกรอบในการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 2

3.2 นำร่างแบบสอบถามเสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อ พิจารณาแก้ไขปรับปรุง

3.3 จัดพิมพ์เครื่องมือให้เสร็จสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร ถึงผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาอนุญาตให้สัมภาษณ์

4.2 ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตัวเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารงาน วิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก มาวิเคราะห์เนื้อหา แล้งทำการแจกแจงความถี่